

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΛΟΓΟΙ

ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ
ΜΕΛΕΤΙΟΥ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟΜΟΣ 38^{ος}

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2019-2020

ΑΘΗΝΑ 2020

ΑΧΙΛΛΕΩΣ Γ. ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ

Καθηγήτῃ και Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολῆς του ΕΚΠΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Κύριε Αντιπρύτανη,
Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Φιλολογίας,
Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,
Κυρίες και κύριοι,

Αποτελεί για τον ομιλούντα ιδιαίτερη χαρά, αλλά παράλληλα και ξεχωριστή τιμή, να παρευρίσκεται στην αποψινή εκδήλωση, υπό την ιδιότητα του Κοσμήτορος της Φιλοσοφικής Σχολῆς του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και να απευθύνει χαιρετισμό κατά την παρούσα πανηγυρική επίδοση του τόμου *«Πλάτανος Ευσκιόφυλλος: Τιμητικός Τόμος για τον Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη»*, πονήματος εύκαρπου, προϊόντος αγάπης φιλόφρονος, προσιδιαζούσης στον εξονομασθέντα αγαπητό φίλο και συνάδελφο, ομότιμο καθηγητή της Σχολῆς και του Πανεπιστημίου μας.

Αρμόζουν, πρωτίστως, εγκάρδιες συγχαρητήριες προσρήσεις προς αμφοτέρους τους επιμελητές τού απόψε παρουσιαζομένου τόμου, τους συναδέλφους καθηγητές Μανόλη Γ. Βαρβούνη, Πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, και Μανόλη Γ. Σέργη, αφυπηρέτησαντα καθηγητή Λαογραφίας του ίδιου Πανεπιστημίου, οι οποίοι κατέβαλαν, οπωσδήποτε, άοκνες προσπάθειες, ώστε ο παρών τόμος, τόσο από θεματολογική όσο και από εκδοτική άποψη, να αποδεικνύεται άψογος και λαμπρός.

Ο Μηνάς Αλεξιάδης, για τον βίο και το έργο του οποίου θα μιλήσουν αναλυτικότερα στη συνέχεια οι προαναφερθέντες συνάδελφοι, είχε και έχει μια άκρως ευδιάκριτη, και βέβαια θετικότερη και αποδοτικότερη, παρουσία στη Σχολή μας. Ενώ για πολλά χρόνια, όπως είναι γνωστό, δίδαξε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, παμψηφεί και ομοφώνως μετακλήθηκε στο Τμήμα Φιλολογίας της Σχολῆς μας στις 9 Μαΐου του 2008, απ' όπου και αφυπηρέτησε στις 31 Αυγούστου του 2015. Μετά τη μετάκλησή του ο Μηνάς Αλεξιάδης εργάστηκε επί επτά χρόνια μεθοδικά, συστηματικά και αποτελεσματικά για την

πρόοδο της επιστήμης της Λαογραφίας στη Σχολή μας, εδώ που γεννήθηκε στην ουσία η επιστήμη της λαογραφίας από τον καθηγητή Νικόλαο Πολίτη 110 χρόνια πριν, κληροδοτώντας μας πλούσιο, σημαντικό αλλά και εξόχως ουσιαστικό από άποψη περιεχομένου επιστημονικό έργο.

Ο Μηνάς Αλεξιάδης εισήγαγε νέα μαθήματα στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας, όπως, για παράδειγμα, το μάθημα «Νεωτερική Λαογραφία», μαθήματα που έδωσαν μια νέα πνοή στην επιχειρούμενη στη Σχολή μας σπουδή της Λαογραφίας, αναδεικνύοντάς την ως μια επιστήμη που αφενός μεν σέβεται και τιμά το παρελθόν της, αφετέρου δε ακολουθεί και νέους σύγχρονους δρόμους. Ανάλογα μαθήματα εισήγαγε και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, ενώ επέβλεψε και διδακτορικές διατριβές με νεωτερική θεματολογία και μεθοδολογία.

Ιδιαίτερα πρέπει να υπομνησθούν οι πανεπιστημιακές σεμιναριακές διαλέξεις Λαογραφίας που οργάνωσε στη Σχολή μας, με προσκεκλημένους διακεκριμένους ομιλητές, καθηγητές και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι διαλέξεις αυτές πάντοτε συγκέντρωναν μεγάλο αριθμό φοιτητών που τις παρακολουθούσαν.

Ανάλογες δράσεις, με διενέργεια επιτόπιων ερευνών αλλά και σεμιναριακών μαθημάτων, ανέπτυξε επίσης, ευδοκίμως και λίαν επιτυχώς, ο Μηνάς Αλεξιάδης και μέσω του Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού της Καρπάθου, ενός Ινστιτούτου που ιδρύθηκε υπό την αιγίδα της Σχολής μας στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Κάρπαθο, με βασικό στόχο την έρευνα του λαϊκού πολιτισμού του νησιού. Ο ομιλών ευτύχησε να τύχει εκεί, ήδη προ τριετίας, «ξενίας δεσποτικής», μετέχοντας σε τράπεζες πνευματικές, γέμουσες διεισδυτικής και αποκαλυπτικής επιστημονικής ανατροφοδότησης: *«καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτῆρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία»* (Ιω. 19, 35).

Ο Μηνάς Αλεξιάδης υπήρξε επιπλέον, και επί σειρά ετών, διευθυντής του πάλαι ποτέ Σπουδαστηρίου Λαογραφίας της Σχολής μας (και διετέλεσε, ομοίως, και διευθυντής του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας), ενώ με δικές του ενέργειες ιδρύθηκε και το Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο της Σχολής μας, ένας χώρος πολιτισμού που συγκεντρώνει πολλούς φοιτητές και προσελκύει ικανούς επισκέπτες, μια δομή της Σχολής μας που εξακολουθεί να συγκεντρώνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και την αμέριστη προσοχή μας.

Ο Μηνάς Αλεξιάδης ανήκει στην κατηγορία των ανθρώπων εκείνων που πρεσβεύουν και εφαρμόζουν στην πράξη τη συνεργασία και τη συναδελφικότητα, προσβλέπουν στη σύγκλιση με τους συναδέλφους τους και

εργάζονται, χωρίς ιδιοτέλεια, για το κοινό καλό. Αυτή είναι, αναντίρρητα, μια σημαντική διάσταση της προσωπικότητάς του.

Δικαίως, ως εκ τούτου, και ευλόγως, στον απόψε παρουσιαζόμενο τόμο εντοπίζονται αρκετές εργασίες διδασκόντων και διδασκουσών της Σχολής μας, συναδέλφων ευρισκομένων εν ενεργεία ή και αφυπηρετησάντων, συναδέλφων προερχομένων και ασχολουμένων τόσο με το γνωστικό αντικείμενο της Λαογραφίας όσο και με άλλα, συγγενή και όμορα, επιστημονικά πεδία.

Στον τόμο *Πλάτανος Ευσκιόφυλλος*, πιο συγκεκριμένα, συμβάλλουν και οι συνάδελφοι **Βάλτερ Πούχγερ**, ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και επίτιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου μας, ενώ και από το Τμήμα Φιλολογίας της Σχολής μας οι **Χριστόφορος Χαραλαμπίκης**, ομότιμος καθηγητής, **Άννα Γουήλ-Μπαδιεριτάκη**, αφυπηρετήσασα καθηγήτρια, **Γεώργιος Θανόπουλος**, αφυπηρετήσας καθηγητής, **Βασιλική Χρυσανθοπούλου**, επίκουρη καθηγήτρια, **Στέφαν Λίντινγκερ**, επίκουρος καθηγητής και, τέλος, ο **Γιώργος Κούζας**, εντεταλμένος διδάσκων. Οι συμβολές των παραπάνω, όπως και όλων των λοιπών εκλεκτών συναδέλφων των οποίων μελετήματα πυκνώνουν τα φυλλάδια του προκειμένου *ευσκιόφυλλου Πλατάνου*, αν και δεν μπορούν να θεωρηθούν, στο σύνολό τους, λαογραφικές, υπό τη «στενή» και ειδικότερη έννοια του όρου, έχουν ως κεντρικό άξονά τους την έρευνα του λαϊκού πολιτισμού.

Επιθυμώ να συγχαρώ, *«πάλιν και πολλάκις»*, όλους όσοι συνετέλεσαν στο παρόν, άρτιο επιστημονικά και περίλαμπρο εκδοτικά, αποτέλεσμα· πάνω απ' όλα επιθυμώ να ευχηθώ από καρδιάς στον φίλο και συνάδελφο Μηνά Αλεξιάδη αφενός μεν να συνεχίσει τη δράση του με την ίδια πάντοτε θαλερότητα και δημιουργικότητα, αφετέρου δε να έχει υγεία και μακροημέρευση και να χαίρεται τους οικογενείς, τους φίλους, τους συναδέλφους, τους μαθητές του, *«τὰ κύκλω τῆς τραπέζης του ἔκγονα, τὰ φέροντα κλάδους ἀγαθοεργίας»*.

Φύλατε Μηνά, η Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ θα σε τιμά πάντοτε ως διακεκριμένο μέλος της, αναγνωρίζοντας το σύνολο της προσφοράς και της δράσης σου. Έρρωσο!